

Pro trpělivé čtenáře na závěr připojuji k zamyšlení dva články *Alberta Einsteina* z knihy *Jak vidím svět*.

DOBRO A ZLO

V zásadě je správné, když se největší sympatie dostává těm, kdo nejvíc přispěli k zušlechtění lidstva a lidského života. Ale když si položíme otázku, jací to jsou vlastně lidé, upadneme do nemalých svízelností. U politických, ba dokonce náboženských vůdců bývá většinou dost pochybné, zda vykonali víc dobrého nebo špatného. Myslím si, proto docela vážně, že nejvíc je člověku na prospěch, když se nadchne pro nějakou ušlechtilou věc, a tak se nepřímo sám zušlechťuje. Tohle se v první řadě týká významných umělců, hned potom však i badatelů. Je správné, že člověka obohacují a zušlechťují ne výsledky bádání, ale snaha to a ono pochopit, ona produktivní a receptivní činnost. Proto by nebylo příliš na místě chtít posuzovat hodnotu takového talmudu podle jeho intelektuálních plodů!

Přeji nám nadšení pro dobrou věc, a tedy mnoho dobrého.

UČITELÉ A ŽÁCI

PROSLOV K DĚTEM

Nejvýznamnějším uměním učitele je probouzet v žácích radost tvořit a poznávat.

Milé děti!

Mám radost, že vás v tento den vidím před sebou, veselou mládež země slunné a požehnané. Myslete na to, že všechny ty podivuhodné věci, kterým se učíte ve svých školách, jsou dílem mnoha generací, dílem, které vytvořily v mnoha zemích tohoto světa nadšeným úsilím a s velkou námahou. Všechno to se vám klade do rukou jako dědictví, které máte přijmout, ctít, dále rozvíjet a svědomitě je jednou odevzdat svým dětem. Takto jsme my smrtelníci nesmrtelní v tom, co společně vytváříme jako dílo, které přetrvává.

Když budete tohle mít pořád na paměti, naleznete v životě i ve svém snažení smysl a doberete se správného mínění o jiných národech a dobách.

My dospělí jsme zároveň dětmi, učitelé jsou zároveň rodiči, rodiče jsou učiteli svých dětí. Přeji všem, ať se nám daří probouzet radost z přemýšlení a porozumění.

Jana Barnová